

REGIMURILE MATRIMONIALE ÎN REGLENTAREA NOULUI COD CIVIL

Judecător dr. Cristiana-Mihaela Crăciunescu

REGIMUL MATRIMONIAL

- Noțiune;
- Fundament;
- Natură juridică;
- Principii.

REGIMURI MATRIMONIALE

- CLASIFICARE:
 - *După izvorul lor:*
 - ❖ Legale;
 - ❖ Convenționale.
 - *După structura lor:*
 - De comunitate;
 - De separație.

CONVENȚIA MATRIMONIALĂ

- NOȚIUNE;
- ÎNCHEIEREA CONVENȚIEI MATRIMONIALE:
 - *Condiții de fond;*
 - *Condiții de formă;*
 - *Condiții de opozabilitate;*
 - *Efecte.*

REGIMUL PRIMAR

- **DISPOZIȚII PENTRU PERIOADE NORMALE:**

1. Interdependența soților (coeziunea patrimonială a cuplului):

- a) *Protecția locuinței familiei;*
- b) *Cheltuielile căsătoriei.*

2. Independența economică socială și patrimonială a soților:

- a) *Independența profesională;*
- b) *Încheierea de acte juridice între soți;*
- c) *Depozitele bancare;*
- d) *Dreptul la informare.*

REGIMUL PRIMAR

- DISPOZIȚII PENTRU PERIOADE DE CRIZĂ:
 1. *Extinderea judiciară a puterilor unuia dintre soți* (mandatul judiciar);
 2. *Limitarea judiciară a puterilor unuia dintre soți* (actele care pun în pericol grav interesele familiei).

REGIMUL COMUNITĂȚII LEGALE

- **Bunurile soților:** bunuri comune și bunuri proprii.
- **Datoriile soților.**

REGIMUL COMUNITĂȚII LEGALE

- **Gestiunea bunurilor soților:**
 - *gestiunea paralelă (concurrentă) ;*
 - *gestiunea comună (cogestiunea);*
 - *gestiunea exclusivă.*

REGIMUL COMUNITĂȚII LEGALE

- **Încetarea regimului matrimonial:**
 - prin schimbarea regimului matrimonial în timpul căsătoriei;
 - prin încetarea, desfacerea, anularea sau constatarea nulității căsătoriei.
- **Lichidarea regimului matrimonial:**
 - *Formă* – hotărâre judecătorească sau act autentic notarial.
 - *Efecte*: comunitatea subzistă până la stabilirea cotelor – părți.

REGIMUL SEPARAȚIEI DE BUNURI

- **Bunurile soților:** proprii ale fiecăruia dintre soți sau proprietate comună pe cote-părți.
- **Datoriile soților:** personale. Excepție – obligațiile asumate pentru acoperirea cheltuielilor obișnuite ale căsătoriei și cele legate de creșterea și educarea copiilor.

REGIMUL SEPARAȚIEI DE BUNURI

- **Gestiunea bunurilor soților:** exclusivă.
- **Încetarea regimului matrimonial:**
 - prin schimbarea regimului matrimonial în timpul căsătoriei;
 - prin încetarea, desfacerea, anularea sau constatarea nulității căsătoriei.
- **Lichidarea regimului matrimonial:**
 - fiecare rămâne cu bunurile și datoriile proprii.

REGIMUL PARTICIPĂRII LA ACHIZIȚII

- **Reglementare:** ca o modalitate convențională de lichidare a regimului separației de bunuri.
- **Bunurile și datoriile soților** – ca și în cadrul regimului separației de bunuri.

REGIMUL PARTICIPĂRII LA ACHIZIȚII

- **Lichidarea regimului:**
 - Stabilirea patrimoniului inițial și a celui final pentru fiecare dintre soți;
 - Stabilirea masei achizițiilor nete ale fiecăruia dintre soți;
 - Calculul creanței de participare.

REGIMUL COMUNITĂȚII CONVENȚIONALE

- **Definire:** Regim matrimonial convențional, de comunitate, prin care soții pot deroga, în limitele legii, de la dispozițiile specifice regimului comunității legale.

REGIMUL COMUNITĂȚII CONVENȚIONALE

- Cu privire la **bunurile** lor, soții pot să prevadă, prin convenție matrimonială:
 - **mărirea masei bunurilor comune**, prin includerea, în tot sau în parte, a bunurilor dobândite sau a datoriilor proprii născute înainte ori după încheierea căsătoriei, cu excepția bunurilor de uz personal și a celor destinate exercitării profesiei unuia dintre soți.
 - **restrângerea masei bunurilor comune**, la bunurile sau datoriile anume determinate în convenția matrimonială, indiferent dacă sunt dobândite ori, după caz, născute înainte sau în timpul căsătoriei, cu excepția obligațiilor prevăzute la art. 351 lit. c).

REGIMUL COMUNITĂȚII CONVENȚIONALE

- **Gestiunea bunurilor soților:**

Prin convenție matrimonială poate fi prevăzută obligativitatea acordului ambilor soți pentru încheierea unor acte de administrare.

REGIMUL COMUNITĂȚII CONVENȚIONALE

- **Lichidarea comunității convenționale:**
 - Soții pot să prevadă modalități diferite privind lichidarea comunității convenționale.
 - În convenția matrimonială poate fi prevăzută și clauza de preciput.

MODIFICAREA REGIMULUI MATRIMONIAL

- **MODIFICAREA CONVENȚIONALĂ:**

- după un an de la încheierea căsătoriei, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege pentru încheierea convenției matrimoniale.

- **MODIFICAREA JUDICIARĂ:**

- când unul dintre soți încheie acte care pun în pericol interesele patrimoniale ale familiei, celălalt soț poate solicita instanței instituirea judiciară a regimului separației de bunuri în locul unui regim de comunitate.